

NAŠE CHARITATIVNÍ ÚKOLY.

Na sněmu čl. církve správně vykládal referent o sociálním poslání československé církve ředitel *K. Sedláček*, že příslušníci naší mají povinnost posilovati v národě vědomí sociální, žádati a konati spravedlnost, milovati bližního jako svého bratra, své náboženství jeviti životem a dobrými skutky, jimiž uctívá se Bůh.

Aby drobná charitativní práce byla usměrněna, aby z malých pramének vytvořen byl mohutný tok sociální práce čl. církve, navrhoval referent, aby v *každé náboženské obci povinně zřízen byl výbor sociální péče*, jehož úkolem bude živý styk se stávajícími korporacemi sociálními a s úřady; při *každé diecésní radě* nechť pracuje diecésní odbor charitativní a ze všech diecésních odborů nechť je sestaveno *ústředí charitativní*.

Výbory sociální péče nechť věnují zvláštní pozornost zdravotnictví, péči o matky v těhotenství a o kojence, útulkům pro děti matek zaměstnaných mimo domov, dětem nemanželským, osiřelým, vykořisťovaným, mravně zanedbaným, zmrzačeným a pod., dále lidem zestárlým, nemocným a neštěstím různě postiženým, jež bude třeba umísťovati v ústavech. — Členové těchto výborů budou povinni též bojovati proti nehospodárnosti v domácnostech, proti zbytečným a přemršťeným tanečním a jiným zábavám, proti zhoubnému kouření, proti nemírnému požívání nápojů alkoholických, proti šířícím se nemocem venerickým a proti všem zlům, jež podlamují zdraví a blaho jednotlivců, rodin i celého státu.

Úkol těchto čl. výborů charitativních je ohromný, neboť týká se *rodin*. (těch čítáme při 900.000 členech čl. církve na 100.000), děti i dospělých a celé společnosti církevní i národní. *Rodiny* naše bude nutno nabádati k šetrnosti a pracovitosti, počestnosti a lásce (varovati před konkubinátý a rozvody), k mravnosti, družnosti a opravdovosti životní. Rodičům nutno klásti na srdce, aby vychovávali děti k radosti a užitku, duchovně i těleseě zdravé a silné, jimž mají býti dobrými rádci a vůdci a vychovávatí je tak, aby si zamilovaly pravdu a pospolitost, by měly chuť a úctu k práci a šetrnosti a řídily se v životě veškerém zásadami mravními, na pilíři ducha náboženského založenými, a to po způsobu bývalých *Bratří českých*, kteří vynikalí kázní boží, dovedností v řemeslech a uměních, střídmostí a pracovitostí, dychtivostí po vzdělání a šířili tak osvětu, mravnost a blahobyť, štěstí a spokojenost národa.

Při tom můžeme následovati odbory sociální péče *ostatních křesťanských společností* a církví, na př. evangelických, jež mají silně rozvětvenou charitativní činnost (bylo o ní již v Čes. zápase kolikrát referováno) i církve katolické, jež zdůrazněním péče charitativní u nás udržuje si své dosti ořesené posice.

Vizme, jak si tato nyní počíná:

Dle sdělení řed. říšského svazu katolické charity dr. J. Kautského (Lid. listy 5. dubna t. r.) je katolická charitativní akce organisována podle diecézí; každá diecéze má svůj svaz charity, v němž jsou sdruženy všechny spolky a ústavy, jež se věnují práci charitativní. Spolky jsou zřízeny *dle spolkového zákona*, protektorem diecésního díla je biskup. Nejdokonalejší síť organizační má *Morava*, pak diecéze hradecká, pak následuje Praha, Litoměřice a Čes. Budějovice, kdežto na Slovensku se organizace teprve tvoří. V čele *farních odborů charity* je místní farář.

V diecézi pražské má charitativní spolek *sv. Vincence* 74 odborů, spolek *bl. Anežky České* 24 odborů a dobročinný odbor *františkánský* 15 odborů; charitativní sdružení katolické *mládeže* má 380(!) odborů! Diecésní svazy jsou spojeny ve svazy zemské a tyto spojeny jsou *říšským svazem charity*, jehož předsedou je sv. biskup olomoucký dr. Stavěl. Německé svazy charitativní vede „*Deutscher Caritas-Verband*“ (předsedou je pražský kanovník dr. Franz).

Svaz vydává ústřední *Věstník* pro Čechy, pro Moravu časopis „*Za láskou*“ a pro Slovensko „*Caritas*“.

Faráři mají své *farníky* „*nabádati úředně(!) k dobročinnosti*“. Předsedové farních odborů mají vésti v evidenci všechny mrzáky, děti duševně vadné, nemocné, přestárlé a opuštěné chudáky a pod. Jejich jména sdělují ústředně, jež vyhledá ústav, který by se jich ujal. *Říšské ústředí* obstarává styk ústavů se *státními* a *samosprávnými* úřady. Toto ústředí je postaveno na roveň(!) korporacím oficielním, jako jsou „*Červený kříž*“, „*Masarykova liga*“ a „*Zemská péče o dítě*“. Žádosti o *subvence* pro ústavy podává říšské ústředí *přímo ministerstvu*.

Za rok 1929 mělo ústředí ve správě 68 *opatoven* pro malé děti s 3476 chovanci; *sirotčinců, útulků pro kojence a jeslí* bylo 68 s 2796 dětmi; ústavů pro tělesně, duševně nebo mravně *vadnou mládež* bylo 34 s 1689 chovanci. *Nemocnic* měli 18 s 528 ošetřovanci, domovů, útulků pro dospělé, starobinců a *chorobinců* bylo 26 s 715 chovanci. Ústavů pro domácí nebo ambulantní ošetření nemocných bylo 22 s 2581 ošetřovaných. *Pensionátů* bylo 31 s 762 členy; 6 ústavů věnovalo se péči o *služebné, studenty a mládež*, kdež bylo 29.620(!) chovanců. Celkem (kromě Slovenska) katolická charita měla 319 *ústavů s 46.958 lidmi*. (V roce minulém číslice ta prý vystoupila na 60.000!)

Prázdninová akce vyslala loni 15 dětí na 6 venkovských míst zdarma; ústředna má též mořskou ozdravovnu v Lusingrande v Itálii, kam vysílá ročně 24 dětí. V Dol. Smokovci je horská ozdravovna, v Poděbradech léč. ústav „*Caritas*“, v Dalečíně a v Klenčí jsou ozdravovny pro dospělé.

Spolek sv. Vincence vydal loni pro chudé a opuštěné 107.000 Kč, spolek bl. Anežky 87.000 Kč; františkánský odbor charitativní rozděluje obědy, obuv, šatstvo, chléb a polévky. Noclehů obstaráno loni 893 zdarma; na činži dávají se chudým případné příspěvky.

Většina příjmů na katol. charitativní akci plyne prý ze sbírek kostelních a darů soukromých (v Borotíně u Tábora dal obchodník 70.000 Kč a pozemek na katol. sirotčinec); bývalá šlechta též velmi přispívá.

Celkový náklad na charitativní katol. ústavy v roce 1929 v *Čechách* byl 28,376.377 Kč a na *Moravě* 14,821.133 Kč. — *Ministerstvo sociální péče* na to dalo (prý) pouze 1,128.200 Kč subvence, tedy asi čtyřicetinu nákladu. — Ve zprávě se tvrdí dále, že řeholní sestry v katolických ústavech na sobě tak šetří, že náklad na osobu denně obnáší (prý) pouze 4 Kč 16 hal. — Tolik vysvítá ze zprávy dr. Kautského.

Farářům je důtklivě přikázáno, aby skrze charitu šířili důvěru ke katolické církvi; agitují tedy na venkově mezi rolníky a živnostníky, ujímají se nadanějších hochů a děvčat a podporují je na studiích. Jejich jednání v tomto ohledu namnoze setkává se s úspěchem.

V některých krajinách rolníci značný majetek svůj dávají této katolické akci nebo zřizují katol. dobročinné ústavy; tak ve *Ždírci* u Poličky proměnily sestry Klementovy zděděný svůj statek ve „vzorný sirotčinec a chorobinec“ (dle výše uvedeného referátu) a provádějící při tom ještě hospodářství, věnují výtěžek těmto ústavům . . .

Z těchto údajů úředních můžeme se věru mnohému přiučiti; nutno intensivněji v sociální péči naší pracovati, bychom odpůrce své, kteří slovem i tiskem snahy církve naší podceňují, jím se posmívají a nás tupí, na tomto poli dohonili a co možná i předstihli, pamětlivi jsouce, že konáním milosrdenství sblízkujeme se s Bohem, živým zákonem světa a šíříme jeho království na světě.

I v tomto ohledu zavazuje nás příklad Spasitele našeho a volání jeho: „Cokoliv jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili“ (Matouš 25, 40) a „Dávejte a bude vám dáno“ (Lukáš 6, 38).

Heslem příslušníků čsl. církve budíž: „Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou“ (Matouš 5, 7), a to dle starodávného českého pořekadla: „Kostel krásí oltář a člověka milosrdenství.“